

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۰۶/۰۳

عبدالخالق رشید

په اوسنیو حالاتو کي،

د هند او افغانستان اړیکي - اهمیت، ستونزي او اړتیا

مولوي امير خان متقي د هندوستان
د بهرنیو چارو وزارت له پلاوي سره وليدل

f @rtapashito i @rtapashito t @rtapashito y @rtapashito

کيدای شي ديوشمير اوسنیو چارواکو له پاره داخبره لرله زغم څخه لرې وي چې هندوستان باید په اوسنیو ځانگړو شرايطو کي له افغانستان سره نږدې اړیکي ولري، خو باوردی چې دعیني فکتونو او حالاتو په پام کي نیولوسره ددغواړیکو بیا ټینګښت دجگړې ځپلي افغانستان له پاره په هراړخیزه توګه په تیره بیا په اوسني سياسي اوجیو پوليټک چاپیریال کي چې زموږ هیواد له هرې خوا له بیلابیلو اقتصادي، سياسي او فرهنگي گواښونوسره مخامخ دی یو اړین او مثبت ګام بللای کیدای شي.

هندوستان په تیر وشلو کالو کي په افغانستان کي ملیاردونه ډالر دافغانستان په بیا جوړونه کي داسي چې ګټه یې په مستقیمه توګه دافغانستان خلکو ته ورسیده خرڅ کړل چې اوس هم دغه دښني ودې او ترقي پرلور روان آسیایي لوی هیواد تیار دی د افغانستان له خلکو سره خپلو مرستو ته دوام ورکړي.

په دغه ترڅ کي تر هر څه دمخه غواړم په دوولاندې برخو کي دیولر هندي مرستولنده یادونه وکړم:

لومړی - دافغانستان په بیا رغاونه کي: هند په دغه برخه له افغانستان سره دیوي عصري اداري په جوړولو کي دیاملرني وړونده واخیسته، پر یوشمیر ورو پروژو برسیره یې دافغانستان له پاره دهیواد په هره برخه کي لویې اوملي پروژې لکه داوبواو برښنايي خدمتونو تمویل کړي چې په هغوکي یوه لویه پروژې دهیواد دمرکز تر اوله شمالي ګاونډیو هیوادو سره و. دوی کابل او یوشمیر نور ولایتونه دبرښنايي کرښي په وسیله هم سره وتړل. همداسي د افغانستان دیارلمان ودانۍ، په هرات کي د سلما بند چې دهند او افغانستان دخلکو د دوستۍ د ښي نموني بڼه یې غوره کړه، د

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې دلیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولی

ښاري بسونو پروژې چې په سلگونو بسونو يې افغانستان ته د عامه خدمتونو په موخه را واستول ، همداسې يې افغانستان ته د نوي ، عصري او تخنيکي ادارې بيا جوړونه وه چې اهميت يې دهغو هيوادو تر مرستو چې هغوی وسله وال پوځونه دافغان وژني په خاطر را استولي ول هم لور او هم انساني و. مورله شکه پرته دغه ټولې مرستې دهند او افغانستان دمرستو په اوږده لېست کې نه هيردونکي بولو.

دويم- په تعليمي او علمي برخو کې : دهغو موثقمعلوماتو له مخې چې زه يې لرم هندوستان په تيرو دريو لسيزو کې دافغان ځوانانو په علمي اومسلکي روزنه کې لويه او جوړونکي برخه واخيسته ، په تيرو دريو لسيزو کې په هندوستان کې تر شپېتو زرو زياتو افغان ځوانانو خپلې لوړزده کړې چې اکثریت يې په ليسانس اوماستري کې وې بشپړې کړې، دغه ځوانان بيرته افغانستان ته راغلل اولته يې دنوي ادارې په سمبالولو کې دتحصيل لرونکي ځواک په توگه جوړونکي برخه واخيسته اونوي اداره يې په ورانه او له منځه تللي گنډواله اداره باندې ودروله ، په دغو کادرونو کې د طب، انجنيري ، کمپيوتر سانس ، کانو ، اقتصاد اوسياسي علومو په برخو کې په سلگونه افغان ځوانان وروزل شول، چې دغه لړۍ تراوسه هم روانه ده ان چې په دغو سختو حالاتو کې هم افغانستان دم گړي په هندکي تر پنځلسو زرو زيات زده کونکي لري چې دوروستيو حوادثو له امله له سختو ستونزو سره مخامخ دي ددغو زده کونکو تر دوو زرو زيات چې يو، دوه ، درې کاله يې زده کړې کړي دي همداوس په افغانستان کې بند پاتې دي اودهغه ويزي ته په انتظار ناست دي.

پردغو دوو برخو برسیره په سلگونو نوري برخې لکه دپوهنتونونو او ښوونځيو جوړول دهغو پراختيا او همداسې دپراخو فرهنگي اړيکوله پاره په هندوستان کې د پاملرنې وړهڅې د سارک هيوادو د سازمان تر چتر لاندې روانې وې چې هغو ټولو د نوي او عصري افغانستان څيره نړۍ ته ديوه متمدن هيواد په توگه وربښوده.

ځکه ديدولور وده چې اوس تر پخوا زياته ددې اړتيا شته چې کابل بايد له ډيلي سره دخپلو اړيکو دښه کيدو په لټه کې شي ، هندوستان نن سبا په اسيا کې يوازي هيواد دی چې په اقتصادي لحاظ په خپل ځان بسيا کيږي او په سيمه کې ديوه نوي اقتصادي، علمي او پوځي ځواک په توگه سر راپورته کوي، چې کولای شي په اوسنيو سختو حالاتو کې پرته له دې چې افغانستان ته کوم ناوړه نيت لکه چې زموږ نږدې حريص گاونډيان يې لري لويې مرستې وکړي . افغانستان ته دهند دباندينيو چارو د مرستيا ل وزير **جي پي سينگ** سفر چې د افغانستان په چارو کې يوباخبره اوله افغانستان سره خواخوږی د پيلومات دی د افغانستان او هندد دخلکو ترخلکو اړيکو د بيا سمبالولو په برخه کې يو رغنده اود افغانستان دخوږيدلي ولس په گټه مهم او اړين گام دی. په دې هيله چې زرتزره يې عملي پايله هم وگورو .

په هندکې د افغانستان سفارت يوه له هغوسياسي نمايندگيو څخه ده چې په دغه برخه کې لويه برخه ترسره کولای شي، بايد چې په ملي او دپيلوماتيکه روحيه دافغانستان سياسي استازيتوب وکړي اودهغه اوافغانستان د تاريخي او فرهنگي اړيکو د ښې سمبالتيا په برخه کې داوسنيو سياسي اود پيلوماتيکو اړتيا وو پرېنا يوازي د افغانستان د خلکو له پاره، نه دځانگرو ډلو او اشخاصو په نامه اوقومانده دملي خدمتونو جوگه شي...

هندافغانستان ته او افغانستان هند ته اړتيا لري ، هندکولای شي په اوسنيو سختو شرايطو کې له افغانستان سره په اقتصادي، فرهنگي او تخنيکي برخو کې د پاملرنې وړ مرستې وکړي. زموږ هيله داده چې چارواکي له هندسره خپل اړيکي پرته له هر ډول باندينو فشارونو دافغانستان دخلکو د اړينو طبي او تعليمي اړتياوو په خاطر عادي کړي، دم گړی اويا زره افغانان چې زياتره يې هندوستان ته د زده کړو اودرملني په نيت را روان دی د هند ويزي ته انتظار وباسي، پنځلس زره محصلين، نږدې څلوېښت زره نور افغانان په هند کې د اوسنيو افغاني سختو حوادثو پراختيا له سختو اقتصادي اوسفري تنگسيا ووسره لاس اوگريوان دي، چې بايد غږ يې واوريدل شي!؟

درنښت

پروفيسور عبدالخالق رشيد دنهروپوهنتون استاد